Startnotitie Vervanging riolering Oranjebuurt

Aanleiding
De kabels en leidingen in de Oranjebuurt worden momenteel vernieuwd door de diverse Nutsbedrijven. De riolering in de Oranjebuurt is aangelegd in de periode 1955-1960. De riolering is nu, anno 2020, aan het einde van de technische levensduur. Vanuit de zorgplicht inzameling afvalwater dient de gemeente zorg te dragen voor een veilige, goede en efficiënte inzameling van het afvalwater. Om deze twee redenen zal de riolering in de Oranjebuurt aangepast, verbetert of vervangen worden. Tegelijkertijd vindt een herinrichting plaats om ook aan de nieuwe klimaatdoelstellingen te gaan voldoen.

Probleemstelling
De riolering in de Oranjebuurt is 60-65 jaar oud. Mede gelet op de betonkwaliteit van destijds zal de riolering verbeterd moeten worden. Het huidige rioolstelsel is een gemend systeem waardoor er relatief schoon water naar de rioolwaterzuivering wordt afgevoerd, dit is voor het reinigingsproces een ongewenste situatie. Vanuit milieu en klimaat is er de wens om dit systeem te verbeteren door het regenwater lokaal te houden. Door ook de openbare ruimte hierop aan te passen wordt de buurt voor de komende 50-70 jaar klimaat robuust.
Ook de inrichting van de straten is van medio vorige eeuw. Dit past niet meer bij de huidige inzichten vanuit verkeersveiligheid, parkeren & nieuwe mobiliteit, sociale veiligheid en kwaliteit van de openbare ruimte. Er wordt gekeken naar een passende inrichting.

Kaders waarbinnen het inrichtingsplan wordt opgesteld
Het project wordt gerealiseerd binnen de beleidskaders die de raad eerder heeft vastgesteld. Maar er zijn ook enkele wettelijke kaders die van belang zijn om hier specifiek te benoemen om zo een volledig beeld te hebben waarbinnen het project gerealiseerd moet worden:

- *GRP Bunnik 2018-2022, Kadernota 2020-2023, Verkeersbeleidsplan Bunnik v4 2015, Regenwater structuurplan gemeente Bunnik 2019, Deltaprogramma 2018;*
- *Het rioleringsstelsel in de Oranjebuurt is de afgelopen decennia al gemonitord, vanuit de inspecties is naar voren gekomen dat er verschillende soorten gebreken in het systeem aanwezig zijn die op verschillende manieren opgelost kunnen worden. Op basis hiervan is de vervanging van de riolering Oranjebuurt financieel geprogrammeerd in 2020 en 2021. Vanuit kostenefficiëntie en duurzaamheid zullen maatregelen voorgesteld worden.*
- *Het rioolstelsel van de Engboogerd is aangesloten op het stelsel van de Oranjebuurt. De aansluiting tussen beide wijken dient te worden vernieuwd. Hiervoor zal de Stationsweg tijdelijk geheel of gedeeltelijk worden afgesloten;*
- *In de Kadernota is financiële ruimte gereserveerd voor de voorbereiding van de aanpak van de Oranjebuurt. Naast de vervanging van de riolering is er tevens een opgave voor het klimaatbestendiger maken van de wijk, en herinrichting met behulp van een participatietraject.*
- *In het Verkeersbeleidsplan staan de kaders aangegeven voor inrichting als 30 km/u zone, parkeervoorzieningen en gewenst aantal parkeerplaatsen voor auto en fiets. Ook geeft het Verkeers-beleidsplan richting aan voetgangersroutes rondom openbare gebouwen en oversteekvoorzieningen alsmede de voorkeur voor een fietsstraat op de parallelweg van de Stationsweg.*
- *In het Deltaprogramma 2018 worden overheden verplicht een klimaatstresstest uit te voeren. Dit is voor de gemeente Bunnik inmiddels uitgevoerd. Hieruit zijn een aantal verbetervoorstellen voor de Oranjebuurt uit voortgekomen.*
- *De Toekomst van Bunnik - Bouwen voor elkaar – 5 Hoofdopgaven, 4 hiervan hebben betrekking op dit project:*
    - *1.Versterken; Verbeteren groene verbinding vanuit de dorpen naar het landschap;*
    - *2.Knooppunt; Stimuleren van gebruik van openbaar vervoer en Fiets;*
    - *3.Bouwen; Aantrekkelijk maken van de dorpen;*
    - *4.Dorpscentra; Kwaliteitsverbetering openbare ruimte (vergroten verblijfswaarde);*

- *Duurzaamheid en cradle to cradle zijn hedendaagse begrippen waar we als overheid een voorbeeldfunctie in hebben. Bij de herinrichting en aanpak van de riolering zal dan ook bekeken worden in hoeverre hergebruik en upgraden van materiaal en systemen mogelijk is met inachtneming van de beoogde levensduur van de verschillende onderdelen.*
- *De herinrichting zal getoetst worden aan de richtlijnen van de CROW, de aanpassing van de riolering zal voldoen aan de richtlijnen van Rioned. Met betrekking tot het klimaat adaptief maken zijn de maatregelen verweven in de verschillende disciplines zoals water, riolering, wegen en groen. Voorgesteld wordt om als toetsingskader het Klimaatlabel toe te passen om een beeld te krijgen over de te nemen aanpassingen/verbeteringen in de Oranjebuurt.*

Doelstellingen

De doelstelling die behaald worden zijn:

- *Verbetering van het rioleringssysteem met een levensduurverwachting van ten minste 60 jaar;*
- *Verbetering van de inrichting van de openbare ruimte met betrekking tot verkeers- en sociale-veiligheid en bruikbaarheid met een toekomst perspectief van 15-20 jaar;*
- *Het verbeteren van de klimaatbestendigheid van de Oranjebuurt met een horizon tot 30 jaar; Het huidige klimaatlabel van de wijk is E (1.2punten – 6% groen/bomen/waterberging van het tot oppervlakte openbare ruimte), de ambitie is tenminste Label D (2-4punten - 10%-20%);*
- *Creëren van draagvlak, zowel intern als extern, voor de uitgangspunten voor de aanpak van de Oranjebuurt;*
- *Komen tot een ontwerp middels participatie waarbij het beleid van de gemeente geborgd is, de stakeholders hun belangen waar mogelijk verwerkt zien en de bewoners een nieuwe kwalitatieve en prettige woonomgeving ervaren.*

Opdracht en proces

Het definiëren van de opdracht (scope) wordt met deze startnotitie vastgelegd. Het proces om tot de doelstellingen van het project te komen bestaat uit:

- *Vanuit duurzaamheid en de klimaatopgave worden de kaders en wensen opgesteld voor de inrichting van de openbare ruimte en worden de mogelijkheden voor buurtinitiatieven onderzocht;*
- *Samen met het Sociale domein wordt gekeken hoe de openbare ruimte ingericht moet worden om te komen tot een kwalitatieve woonomgeving;*
- *Middels een participatietraject voor stakeholders en bewoners wordt er binnen gestelde kaders[1] (beleid, technische en financiële mogelijkheden) een ontwerp voor de herinrichting van de Oranjebuurt gemaakt. De bewoners worden nadrukkelijk uitgenodigd om mee te praten. Mee beslissen daar waar de randvoorwaarden dit toelaten. Als onderlinge meningsverschillen blijven zal de gemeente beslissen. De participatie zal bestaan uit een aantal sessies waarbij de accenten worden gelegd op huidige knelpunten, wensen en kansen, mogelijkheden en initiatieven op eigen terrein; ontwerpuitgangspunten en schetsontwerpen als resultaat. Zie voor de aanpak het communicatieplan (Bijlage 2);*
- *Door informatievoorziening en participatie wordt getracht de bewoners te bewegen om water te infiltreren of bergen op eigen terrein;*
- *Het project wordt projectmatig aangepakt, de ambtelijk opdrachtgever wordt regelmatig (afhankelijk van projectvoortgang) mondeling en/of schriftelijk geïnformeerd. De verantwoordelijk wethouder wordt eveneens geïnformeerd cq geadviseerd over alle belangrijke e/o politiek zaken die in het project gaan spelen, zoals de communicatieaanpak, het participatietraject, belangrijke technische ontwikkelingen en risico's. Zie ook het Plan van Aanpak (Bijlage 1);*
- *Het ontwerp wordt getoetst aan het beschikbare budget. Indien er keuzes voor invulling gemaakt moeten worden in relatie tot het beschikbare budget, zal dit aan het bestuur voorgelegd worden.*
- *Het traject van voorbereiding (ontwerpfase) neemt naar verwachting een jaar in beslag en wordt bekostigd uit het voorbereidingskrediet.*
- *Binnen het Fysiek en Sociaal Domein en de afdeling BMO wordt een projectteam samengesteld waarin alle benodigde disciplines vertegenwoordigd zijn. Het project wordt geleid door de projectleider, in persoon van dhr. H. Bregman.*

[1] Bestaand riool wordt verbeterd, Nieuw regenwaterriool waarop ook particulieren zo veel als mogelijk op aan sluiten, zo veel als mogelijk water lokaal vasthouden e/o bergen, versterken groenstructuur ter voorkomen van hittestress, verkeersveiligheid en passende verkeersruimte voor voetgangers/rolstoel, verbetering doorgaande fietsverbinding en verkeerscirculatie, beschikbaar budget

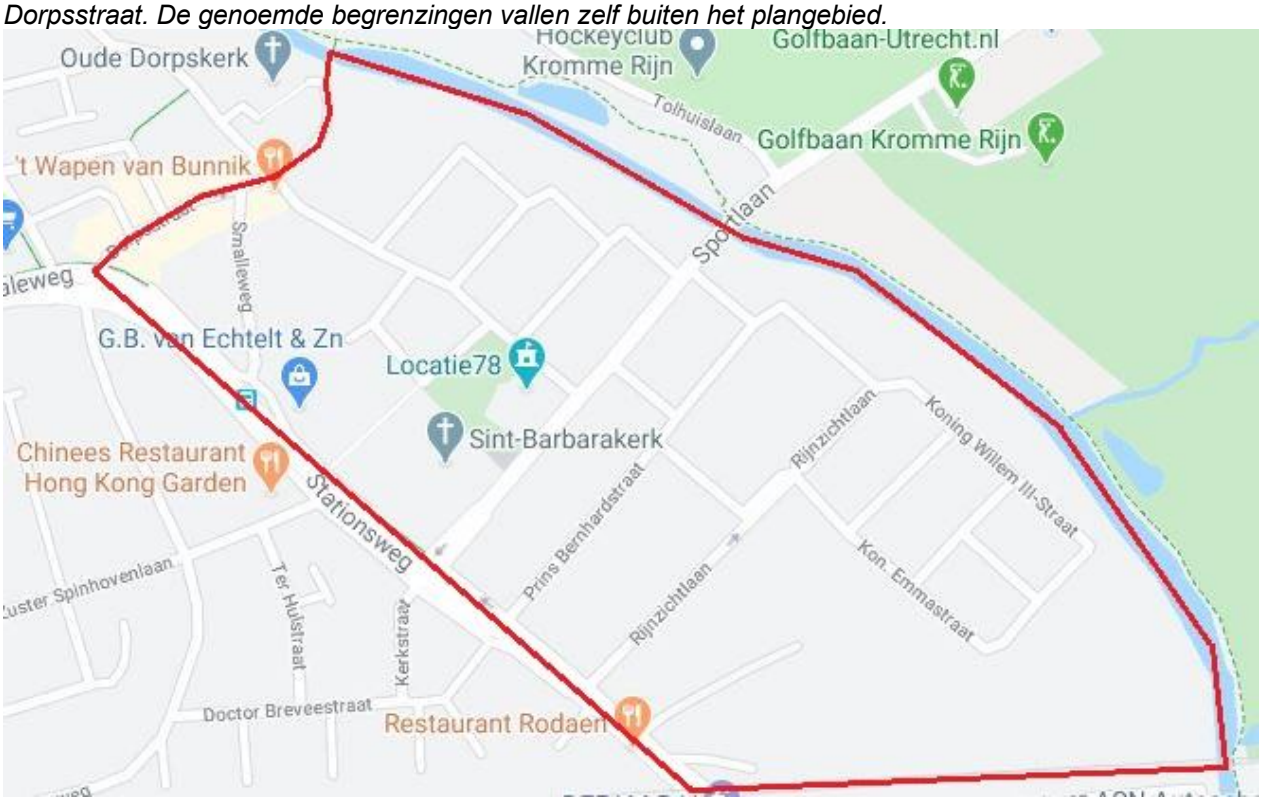
Producten

Er wordt projectmatig naar het eindresultaat toegewerkt, de verbetering van de Oranjebuurt. Hiervoor wordt het project in stappen uitgevoerd. Per stap worden er producten opgesteld en processen uitgevoerd:

- *Op basis van de scope worden er onderzoeken naar de riolering, bodem en verkeer uitgevoerd als input voor mogelijke keuzes in het ontwerp;*
- *Er wordt een plan opgesteld voor de verbetering van het rioleringssysteem inclusief de aansluiting van de Engboogerd op basis van de uitgangspunten van het GRP, de inspectiegegevens, oplossingen die passen binnen de duurzaamheidsopgave en kostenefficiëntie.*
- *In het Regenwaterstuctuurplan worden de Smalleweg, Prins Bernhardlaan en Rijnzichtlaan als potentieel knelpunt benoemd met betrekking tot wateroverlast, dit wordt opgelost.*
- *Er wordt een verkeersplan opgesteld om de verkeers(circulatie) knelpunten op te lossen;*
- *Er wordt in de ontwerpfasen onder anderen de volgende documenten gemaakt:*
    - *Programma van Eis;*
    - *Diverse onderzoeksrapporten met bijbehorend advies;*
    - *Schetsontwerpen, Voorlopig Ontwerp en Definitief Ontwerp met bijbehorende ontwerpnota's;*
    - *Risico-inventarisaties en kostenramingen.*
- *Er worden in de realisatiefasen onder anderen de volgende documenten gemaakt:*
    - *RAW-contract met bijbehorende documenten;*
    - *Aanbestedingsnota en gunningsadvies;*
    - *Voortgangsrapportage uitvoering.*
- *Na afloop van het project wordt er door het projectteam een projectevaluatie gemaakt, hierin worden onder anderen de volgende zaken beschouwd: Projectaanpak, projectproces, participatie, ontwerp, contract-markt en uitvoering;*

Begrenzing

De werkzaamheden in de Oranjebuurt hebben alleen betrekking op de openbare ruimte. Het plangebied wordt begrensd door de Kromme Rijn, het spoor (Utrecht-Arnhem), de Stationsweg (hoofdrijbaan) en Dorpsstraat. De genoemde begrenzingen vallen zelf buiten het plangebied.

Plangebied Oranjebuurt

Uitgangspunten en randvoorwaarden
Naast de eerdergenoemde beleidsstukken en richtlijnen zal er gestuurd moeten worden op het beschikbare krediet. Vanuit het wettelijk kader zorgplicht met dekking bestemmingsbelasting rioolheffing zijn de volgende bedragen inmiddels door de raad beschikbaar gesteld bij het vaststellen van het GRP 2018-2022:

- *Voorbereidingskrediet (Kadernota): € 250.000,00 [prijspeil 2020]*
- *Budget aanpak riolering Oranjebuurt: € 2.231.946,00 (2 jaarschijven 2020, 2021) [Prijspeil 2017]*
- *Budget aanleg gescheiden rioolstelsel: € 1.522.000,00 (2 jaarschijven 2020, 2021) [Prijspeil 2017]*

Omdat het prijspeil van het GRP-budget van 2017 is en de uitvoering pas in 2022 en 2023 zal plaats vinden dient er rekening gehouden te worden met een inflatiecorrectie. Deze is nu geschat op 14% [2017-2021].
De aansluiting Engboogerd-Oranjebuurt is in beide buurten niet financieel meegenomen. Het vernieuwen van deze koppeling zal worden gerealiseerd met de aanpak van de riolering Oranjebuurt.
Bij het HDSR is een subsidieverzoek voor de realisatie van de genoemde werkzaamheden ingediend. Medio 2020 deelt het HDSR mee of en hoe groot de subsidie zal zijn.
Voor deze werkzaamheden is vanuit het GRP een aanvullend krediet van € 665.500,00 nodig:

- *Inflatiecorrectie ca. € 525.500,00*
- *Aansluiting Engboogerd ca. € 200.000,00*
- *HDSR-subsidie € 60.000,00*

Vanuit het wettelijke kader met betrekking tot de klimaatadaptatie, buiten het GRP-deel, is geen geld voorzien in de kadernota 2020-2023. Ook voor de aanpak van de verkeersveiligheid, routing door de Oranjebuurt, het realiseren van de fietsstraat en de wensen vanuit het Sociaal Domein (o.a. Spelen, bredere trottoirs, straatmeubilair enz.) is geen geld beschikbaar vanuit de Kadernota of begroting. Om deze zaken middels participatie op te pakken is een krediet van € 662.900,00 [Prijspeil 2021] nodig:

- *Verkeersmaatregelen, e.d. ca. € 203.800,00 [Prijspeil 2021]*
- *Verbeteren groenstructuur e.d. ca. € 58.500,00 [Prijspeil 2021]*
- *Nieuw bestratingsmateriaal ca. € 400.600,00 [Prijspeil 2021]*

Vanuit de onderhoudsbegroting wegen en groen worden bijdragen geleverd omdat het geplande regulier onderhoud nu wordt meegenomen in het project, de bijdragen hiervoor zijn:

- *Budget vanuit onderhoud wegen: € 40.000,00 [Prijspeil 2021]*
- *Budget vanuit onderhoud groen: € 15.000,00 [Prijspeil 2021]*
- *Aanvraag subsidie Prov. Utrecht voor verkeersveiligheid en fietsvoorziening: ca. € 40.000,00*

Om de plannen te kunnen realiseren is nog een aanvullend krediet nodig van € 567.900,00.

Kengetallen: 410 woningen, 1259 bewoners, 341 inwoners <21jr, 365 inwoners 21 tot 50jr en 553 inwoners >50jr, 37.785m2 verharding, 4,2km riolering, 294 openbare parkeerplaatsen, 4 E-laad parkeerplaatsen, 3 invalide parkeerplaatsen.

Risico's & Kansen
Binnen het projectmanagement wordt ook het risicomanagement opgepakt. Zie hiervoor het plan van aanpak, (Bijlage 1). Op dit momenten zijn er al een aantal kansen en risico's geïdentificeerd. De kansen worden geïntegreerd in de planvorming, de risico's worden zo veel als mogelijk geëlimineerd of beheersbaar gemaakt.
Met betrekking tot de financiële risico's zijn een aantal Go or No Go momenten in het projectproces opgenomen. De eerstvolgende is na het gereedkomen van het Definitief Ontwerp. Daarna volgen nog twee momenten; na het opstellen van het contract met directieraming en voor gunning van het werk.

<u>Kansen:</u>

- *Verbeteren/vernieuwen inrichting openbare ruimte zodat deze gaat voldoen aan de huidige en toekomstige eisen en wensen met betrekking tot klimaat adaptatie en verkeersveiligheid;*
- *De leefomgeving verbeteren zodat het prettig wonen en verblijven is in de Oranjebuurt;*
- *Samen met de Oranjebuurt de wijk duurzamer maken, wij doen wat, zij doen wat.*

Risico's:

- *Doordat de nutsbedrijven nu al hun kabels en leidingen vervangen kan dat een belemmering opleveren voor een gewenste inrichting van de openbare ruimte;*
- *De planning loopt uit als gevolg van significante inzichtverschillen tussen bewonersgroepen over de inrichting en de benodigde klimaat maatregelen;*
- *De kosten pakken hoger uit als gevolg van noodzakelijke aanpassingen aan de bodemgesteldheid, ondergrondse infrastructuur of wegvallen van subsidies.*

Tijdsplanning

Het tijdstraject is in deze oriënterende fase nog lastig te bepalen, op basis van ervaringen is de onderstaande globale planning tot stand gekomen:

Voorbereidingsfase:

- *Initiatiefase (scope bepaling)* *2020 jan.- dec..*
- *Definitiefase (Programma van eisen)* *2021 jan. - mrt.*
- *Voorlopig ontwerp + participatie* *2021 apr. – jul.*
- *Definitie ontwerp (vaststelling)* *2021 aug. – nov.*

Realisatiefase:

- *Opstellen contract, vergunningen, subsidie* *2021 dec. – 2022 mrt.*
- *Aanbestedingsfase (openbaar)* *2022 apr. - jun.*
- *Werk voorbereiding en Uitvoering* *2022 vanaf jul., doorloop in 2023*

VERSIEBEHEER

Initiatiefase	versie 0.1	d.d. 12-02-2020	Praat document
Initiatiefase	versie 0.2	d.d. 27-02-2020	Na input startoverleg projectteam
Initiatiefase	versie 0.3	d.d. 04-03-2020	Actualisatie n.a.v. input diverse thema's
Initiatieffase	versie 0.4	d.d. 11-03-2020	Toevoeging Regenwaterstructuurplan
Initiatieffase	versie 0.5	d.d. 20-03-2020	Aanvullingen projectteam
Initiatieffase	versie 0.6	d.d. 25-03-2020	Diverse aanpassingen, toevoegingen na overleg
Initiatieffase	versie 0.7	d.d. 02-04-2020	Aanvullingen K&R en verduidelijkingen in tekst
Initiatieffase	versie 0.8	d.d. 06-04-2020	Aanvullingen en verduidelijkingen participatie
Initiatieffase	versie 0.9	d.d. 09-04-2020	Concept collegevoorstel
Initiatieffase	versie 1.0	d.d. 13-05-2020	Collegevoorstel, herziening 03-06-2020
Initiatiefase	versie 1.1	d.d. 31-08-2020	Collegevoorstel, herziening 31-08-2020
Initiatieffase	versie 1.2	d.d. 07-10-2020	Collegevoorstel, herziening tijdschema